

**Australian
Aid**

**ASEAN-Australia
Counter Trafficking**

សេរីភាពក្នុងការ បំណាស់ទីសម្រាប់ ជនរងគ្រោះដោយ ការជួញដូរ

**ច្បាប់ គោលនយោបាយ និង
ការអនុវត្តក្នុងតំបន់អាស៊ាន**

អំពីអ្នកនិពន្ធ

ឯកសារព័ត៌មាននេះនិពន្ធដោយបណ្ឌិត Anne Gallagher និងបណ្ឌិត Marika McAdam។ ឯកសារនេះផ្អែកលើការសិក្សាឆ្នាំ ២០១៨ ស្តីពីការអនុវត្តទាក់ទងនឹងមណ្ឌលសំចត ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងតំបន់អាស៊ាន ក្រោមការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី។ ការសិក្សានាពេលនោះ បានទទួលមូលដ្ឋានព័ត៌មានពីការសិក្សាពីមុនមកក្នុងឆ្នាំ ២០១០។ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់មន្ត្រី និងបុគ្គលិកគាំទ្រជនរងគ្រោះ ក្នុងបណ្តាប្រទេសអាស៊ានដែលបានចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងទស្សនៈយល់ឃើញរបស់ខ្លួនដោយក្តីសប្បុរស។

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនេះ ត្រូវបានឧបត្ថម្ភដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី តាមរយៈក្រសួងការបរទេស និងពាណិជ្ជកម្ម។ ទស្សនៈទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញក្នុងឯកសារនេះ គឺជាទស្សនៈរបស់អ្នកនិពន្ធសុទ្ធសាធ និងមិនតំណាងឲ្យទស្សនៈរបស់រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលីទេ។

កម្មវិធីអាស៊ាន-អូស្ត្រាលីប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស ត្រូវបានគាំទ្រដោយរដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី និងត្រូវបានអនុវត្តដោយក្រុមហ៊ុន ខាដណូ (Cardno)។

បញ្ហា

ក្នុងតំបន់អាស៊ានទាំងមូល ជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ ជារឿយៗ តែងធ្លាក់ខ្លួនទៅក្នុងទម្រង់មួយចំនួននៃការឃុំខ្លួន។ ឧទាហរណ៍ ជនរងគ្រោះបរទេសប្រហែលជាត្រូវជាប់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងអន្តោប្រវេសន៍ ជាពិសេសដោយសារពួកគេត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណខុស ថាជាជនទេសប្រវេសន៍គ្មានឯកសារត្រឹមត្រូវ។ ជនដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជាជន រងគ្រោះដោយការជួញដូរ ដែលត្រូវបានបញ្ជូន ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ក៏អាចត្រឡប់ទៅជាប់ឃុំក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងអន្តោប្រវេសន៍ផងដែរ ដោយសារគ្មានទឹកនៃឯកសារទៀតសម្រាប់ពួកគាត់។ ជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ អាចត្រូវបានឃុំខ្លួនដោយសារបានប្រព្រឹត្តសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋពាក់ព័ន្ធនឹងការជួញដូរដែលបានកើតមានចំពោះខ្លួនគាត់៖ ឧទាហរណ៍ គាត់បានពាក់ព័ន្ធក្នុងមុខរបរខុសច្បាប់ដូចជាពេស្យាចារ ឬពាក់ព័ន្ធក្នុងអំពើខុសច្បាប់នានា ដូចជាការរត់ពន្ធគ្រឿងញៀន ឬការសុំទានជាដើម។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ជនដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជាជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ ត្រូវបានគេយកទៅទុកក្នុងមណ្ឌលសំចត ហើយនៅក្នុងមណ្ឌលសំចតនោះគេពុំអនុញ្ញាតឱ្យពួកគាត់អាចចាកចេញបានទេ ឬ ពួកគាត់មានសិទ្ធិសេរីភាពបំណាស់ទីក្នុងកម្រិតកំណត់យ៉ាងខ្លាំង (ឧទាហរណ៍ ការធ្វើដំណើរដោយមានអ្នកអម) អាស្រ័យទៅតាមធនានុសិទ្ធិរបស់បុគ្គលិកនៃមណ្ឌលសំចតនោះ។ ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ ជារឿយៗ ក៏មានការតម្រូវឱ្យជនរងគ្រោះលះបង់ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ដូចជាប្រាក់កាសឯកសារ និងទូរស័ព្ទ ហើយថែមទាំងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមវិធានជាច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ដែលត្រួតត្រាលើការប្រព្រឹត្តរបស់ពួកគេ ហើយថែមទាំងអាចមានការដាក់ពិន័យចំពោះពួកគេក្នុងករណីមិនគោរពតាមផងដែរ។ ទម្រង់នៃការឃុំខ្លួនបែបនេះ ដែលជាការផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់នៃឯកសារព័ត៌មានរបស់យើងនេះ បង្កឱ្យមានសំណួរធ្ងន់ធ្ងរមួយចំនួនជុំវិញភាពស្របច្បាប់ ក៏ដូចជាភាពចាំបាច់ នៃការឃុំខ្លួនបែបនេះ។

Photographer: Airam Dato Foundation / Unsplash

តើមណ្ឌលសំចតមិនទ្វារ ជាក់ស្តែងគឺជា "ការឃុំឃាំង" ជនរងគ្រោះឬ?

អ្នកដែលបញ្ជាឱ្យយកជនរងគ្រោះទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌលសំចត និងអ្នកជំរុញការអនុវត្តក្នុងការយកជនរងគ្រោះទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌលសំចត កម្រចាត់ទុកថានេះជា "ការឃុំឃាំង" ជនរងគ្រោះណាស់។ ផ្ទុយទៅវិញ គេមើលឃើញថានេះគឺជាទម្រង់មួយនៃ "ការឃុំឃាំងបែបការពារ" ពីព្រោះគេចាត់ទុកគោលបំណងនៃការធ្វើបែបនេះថាជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ។ ប៉ុន្តែ ច្បាប់អន្តរជាតិកំណត់និយមន័យការឃុំឃាំងយ៉ាងច្បាស់ថា "ជាការដកហូតសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួនលើកលែងតែជាលទ្ធផលនៃសាលក្រមសម្រេចចំពោះបទល្មើសណាមួយ" ស្ថាប័នអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកគោលការណ៍នៃកិច្ចការពារជនគ្រប់រូបក្រោមទម្រង់ណាមួយនៃការឃុំឃាំង ឬ ការដាក់ពន្ធនាគារ អនុម័តដោយសេចក្តីសម្រេចនៃកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលេខ 43/173 ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៨)។ ដោយហេតុនេះ ពាក្យថា "ការឃុំឃាំង" អាចគ្របដណ្តប់លើស្ថានភាពផ្សេងៗជាច្រើននៃការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ មិនថានៅក្នុងពន្ធនាគារបន្ទប់ចាក់សោរបស់នគរបាល កន្លែងឃុំឃាំងអន្តោប្រវេសន៍ គ្រឹះស្ថានសុខុមាលភាពកុមារ មន្ទីរពេទ្យ ឬមណ្ឌលសំចតឡើយ។ វាគឺជាប្រការសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវយល់ថា តើស្ថានភាពមួយគឺជាស្ថានភាព "ឃុំឃាំង" ឬទេ ពីព្រោះវិធានជាតិនិងអន្តរជាតិ កំណត់កាតព្វកិច្ចលើរដ្ឋ ទាក់ទិននឹងប្រការដែលថា តើពេលណាការឃុំឃាំងគឺជារឿងអាចទទួលយកបាន និងតើចាំបាច់ត្រូវមានវិធានការអ្វីខ្លះដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ឃុំ។

Photographer: Jo Aigner

ការគេចខ្លួន

ក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរមនុស្ស គេប្រើពាក្យ “ការគេចខ្លួន” ដើម្បីសំដៅលើស្ថានភាពដែលជនរងគ្រោះគេចខ្លួនរួចពីជនដែលបានជួញដូរពួកគេ។ ប៉ុន្តែ ក៏មានករណីជនរងគ្រោះប៉ុនប៉ងរត់គេចពីមណ្ឌលសំចតដែលគេយកពួកគាត់ទៅទុកផងដែរ បន្ទាប់ពីពួកគាត់បានគេចខ្លួនរួចពីជនដែលបានជួញដូរពួកគេ។ មណ្ឌលសំចតមួយចំនួនមានលក្ខណៈហ៊ុំព័ទ្ធដោយរបង មានសន្តិសុខយាម មានជញ្ជាំង និងរបងខ្ពស់ៗ មានទ្វារបាក់សោរ និងលួសបន្លា។ មណ្ឌលសំចតទាំងនោះអាចមានភូមិសាស្ត្រនៅដាច់ដោយឡែកពីគេ ហើយមានការរឹតបន្តឹងទំនាក់ទំនងជាមួយពិភពខាងក្រៅ តាមរយៈការរឹតបន្តឹង ឬឃ្លាំមើលលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានទូរស័ព្ទប្រើប្រាស់ការនិយាយទូរស័ព្ទនិងភ្ញៀវដែលចូលមកជួប។ ជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរមួយចំនួន បានព្យាយាមយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការទាមទារសេរីភាពរបស់ខ្លួនមកវិញ តាមរយៈការប៉ុនប៉ងផ្តល់លំអំណាចបុគ្គលិកមណ្ឌលសំចត យកភ្លើងដុតទីតាំងនោះ ដោយសង្ឃឹមថាខ្លួនគាត់នឹងត្រូវគេបណ្តេញចេញ បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួនឯងដើម្បីជាថ្ងៃឱ្យគេផ្ទេរទៅមន្ទីរពេទ្យ ប៉ុនប៉ងសុំជំនួយពីសាធារណៈជនដែលដើរឆ្លងកាត់ ឬថែមទាំងបង្ករបួសដល់ខ្លួនឯងនៅពេលព្យាយាមជម្នះលើរបាំងរូបវន្ត។ ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ជាការស្តែងឱ្យឃើញអំពីតថភាពជាក់ស្តែង ក៏ដូចជាគ្រោះថ្នាក់នៃការឃុំឃាំងនៅក្នុងមណ្ឌលសំចត។

តើហេតុអ្វីបានជាមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកដទៃទៀត យកជនរងគ្រោះ ដោយការជួញដូរទៅឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត ?

មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកដទៃទៀតផ្តល់មូលហេតុដូចខាងក្រោម ថាជាមូលដ្ឋានហេតុផល នៃការយកជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរជាមនុស្សពេញវ័យទៅឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត៖

ភាពចាំបាច់ត្រូវការពារជនរងគ្រោះ

> ជាញឹកញាប់ គេតែងផ្តល់ហេតុផលថា ការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះ ដោយការជួញដូរនៅក្នុងមណ្ឌលសំចត គឺជាវិធានការដើម្បីការពារ ពួកគាត់កុំឱ្យរងគ្រោះថ្នាក់បន្ថែមទៀត ជាពិសេស គ្រោះថ្នាក់បង្ក ឡើងដោយអ្នកដែលបានកេងប្រវ័ញ្ចពួកគាត់។ ភាពងាយរងគ្រោះ របស់ជនរងគ្រោះចំពោះការបំភិតបំភ័យនិងការសងសឹក ដោយ អ្នកកេងប្រវ័ញ្ច ក៏ដូចជាភាពងាយរងគ្រោះចំពោះការត្រូវគេជួញ ដូរជាថ្មីគឺជាភាពងាយរងគ្រោះយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ក៏ការសម្រេចចិត្តយកជនរងគ្រោះទៅឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត កម្រត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃបុគ្គលមួយដែល បង្ហាញឱ្យឃើញអំពីហានិភ័យដែលគួរឱ្យជឿជាក់បានណាស់។

ដោយសារជនរងគ្រោះខ្វះខាតស្របច្បាប់

> ក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ច្បាប់ពុំអនុញ្ញាតឱ្យជនរងគ្រោះដោយ ការជួញដូរដែលជាជនទេសន្តរប្រវេសន៍ ក្នុងស្ថានភាពមិនប្រក្រតី អាចស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនោះបានឡើយ ទោះបីជា ការស្នាក់នៅ បណ្តោះអាសន្នក្តី។ ពេលខ្លះ គេបានប្រើប្រាស់ទិដ្ឋភាពដែលពួក គាត់បានបំពានច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ ជាមូលហេតុដើម្បីយកជន រងគ្រោះជាជនបរទេសទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌលសំចតរបស់រដ្ឋាភិបាល ឬមណ្ឌលសំចតដែលបានទទួលការអនុម័តពីរដ្ឋាភិបាល។ បន្ថែម លើនេះ មានការលើកឡើងថា មណ្ឌលសំចតបិទទ្វារអាចជួយ សម្របសម្រួលដល់ដំណើរការទ្វេភាគី (រួមទាំងការតាមរកគ្រួសារ និងការបញ្ជាក់សញ្ជាតិ) ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើមុនពេលអាចធ្វើមាតុភូមិ និវត្តន៍ និងធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះត្រឡប់ទៅសហគមន៍ ក្នុងប្រទេសកំណើតវិញ។

តម្រូវការក្នុងការគាំទ្រជនរងគ្រោះ

> ពេលខ្លះ មានការលើកហេតុផលថា ការឃុំឃាំងនៅក្នុងមណ្ឌល សំចតគឺជាជំហានដំបូងបំផុត ឬជំហានដំបូងមួយគត់ ដើម្បីឆ្លើយតប ចំពោះសេចក្តីត្រូវការជំនួយបន្ទាន់របស់ជនរងគ្រោះ។ មានការអះ អាងថា ប្រសិនបើមិនមានការបង្ខំឱ្យពួកគាត់ស្ថិតនៅក្នុងកន្លែង ដែលមានការជួយគាំទ្រទាំងអស់នេះទេ ពួកគាត់នឹងមិនបានទទួល ការគាំទ្រចាំបាច់ទាំងនេះឡើយ ពោលគឺ មានចាប់តាំងពីជំនួយ ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ រហូតដល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់។ ប្រទេសជាច្រើន មានសមត្ថភាពអាចជួយផ្តល់ការគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ ដោយពុំ ចាំបាច់ឃុំឃាំងពួកគាត់ឡើយ ហេតុនេះ វាគឺជាប្រការសំខាន់ណាស់ ដែលត្រូវចោទសួរ ថាតើហេតុអ្វីបានជាគេចាត់ទុកថាអភិក្រមនេះ មិនអាចធ្វើទៅរួច។

ភាពចាំបាច់នៃការធានាថាជនរងគ្រោះអាចចូលរួម ក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងជំនុំជម្រះ

> ប្រសិនបើគ្មានសក្ខីកម្មពីជនរងគ្រោះទេ គេប្រហែលជាមានការ លំបាក ឬមិនអាចធានាឱ្យមានការជំនុំជម្រះលើជនជួញដូរបាន ប្រកបដោយជោគជ័យឡើយ។ ប៉ុន្តែ ជារឿយៗ ជនរងគ្រោះមានមូល ហេតុដ្រើម្បីទឹកចិត្តចិត្តប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីសហការក្នុងដំណើរការ នីតិវិធី ដោយជនរងគ្រោះជាច្រើនតែងតែចង់វិលត្រឡប់ទៅផ្ទះ វិញ ឬទៅរកការងារប្រសើរជាងនេះ។ ដោយហេតុនេះ មានការ លើកឡើងនូវហេតុផលចំនួនពីរក្នុងការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះ៖ ទីមួយ ការឃុំឃាំងនេះអាចការពារជនរងគ្រោះពីការបំភិតបំភ័យកុំឱ្យ សហការជាមួយអាជ្ញាធរ និងទីពីរ គឺជួយធានាថាពួកគាត់មាន វត្តមានដើម្បីចូលរួមជាសាក្សីក្នុងសំណុំរឿងជួញដូរ។ ជារឿយៗ ដោយសារដំណើរការយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌមានរយៈពេលវែង ជនរង គ្រោះដែលជាសាក្សី អាចត្រូវជាប់ឃុំឃាំងអស់រយៈពេលជាច្រើន ខែ ឬរហូតដល់ជាច្រើនឆ្នាំ (ក្រោមមូលហេតុនេះ) ដោយមាន ប្រាក់ចំណូលតិចតួច ឬមិនមានប្រាក់ ចំណូលទាល់តែសោះ និង ដោយមានលទ្ធភាពតិចតួច ឬ មិនមានលទ្ធភាពទាល់តែសោះ ក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយគ្រួសាររបស់ខ្លួន ហើយមិនមាន ការធានាថា ពួកគាត់នឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីដំណើរការ ជំនុំជម្រះជនជួញដូរនោះឡើយ។

តើការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យ សម្រេចបាននូវគោលបំណង នៃសកម្មភាពនេះ ឬទេ ?

ទោះបីជាអំណះអំណាងនីមួយៗ ដូចបានលើកឡើងខាងលើ អាចមានគុណតម្លៃក្នុងស្ថានភាពជាក់លាក់ក្តី ក៏អំណះអំណាងទាំងនេះមិនមានលក្ខណៈបញ្ចុះបញ្ចូលគ្នាឡើយ ជាក់ស្តែង មានការរកឃើញថា ក្នុងករណីមួយចំនួន លទ្ធផលដែលទទួលបាន គឺជាផលប៉ះពាល់បញ្ហាសីលធម៌នានាទាំងស្រុង។ ឧទាហរណ៍ ជំនួសឱ្យកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ ការបង្ខាំងពួកគាត់ក្នុងមណ្ឌលសំចតបិទទ្វារអាចធ្វើឱ្យពួកគាត់កាន់តែមានភាពងាយរងគ្រោះចំពោះគ្រោះថ្នាក់ទៅវិញ ពោលគឺភាពងាយរងគ្រោះពាក់ព័ន្ធនឹងផ្លូវចិត្ត ដែលមិនបានធូរស្រាលជាងមុន ហាក់បីដូចជាបទពិសោធន៍កាលពីពេលពួកគាត់ត្រូវគេជួញដូរនោះដែរ។ ជំនួសឱ្យការសម្របសម្រួលដល់ការផ្តល់ការគាំទ្រ ការដាក់ជនរងគ្រោះក្នុងមណ្ឌលសំចតដោយផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ពួកគាត់ អាចឈានទៅបដិសេធឱកាសឱ្យពួកគាត់អាចធូរស្បើយ និងបន្តដំណើររបស់ខ្លួនទៅមុខទៀតបាន។ ម្យ៉ាងទៀត ថ្វីបើ “ជនរងគ្រោះជាប់ឃុំ” ប្រហែលជាអាចមានលទ្ធភាពជួបអ្នកស៊ើបអង្កេត ឬព្រះរាជអាជ្ញាបានច្រើនក៏ដោយ ក៏ការបាត់បង់សេរីភាពអាចធ្វើឱ្យសក្តិកម្មរបស់ពួកគេចុះខ្សោយ និងកាត់បន្ថយការសម្រេចចិត្ត និងឆន្ទៈរបស់ពួកគេក្នុងការសហការ។ ជាចុងក្រោយ វាក៏ជាប្រការសំខាន់ដែលត្រូវកត់សម្គាល់ផលប៉ះពាល់លើបុគ្គលិកមណ្ឌលសំចតដែលធ្វើការគាំទ្រជនរងគ្រោះ ហើយត្រូវបានតម្រូវឱ្យបំពេញតួនាទីដូចជា “សន្តិសុខយាម” និងត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ “ការគេចខ្លួន”។

តើច្បាប់ចែងដូចម្តេច ?

ថ្វីបើការអនុវត្តនេះនៅតែបន្តកើតមានក្តី ក៏ការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរក្នុងមណ្ឌលសំចត និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀត គឺលែងសូរកើតមានជាទូទៅដូចពីមុនទៀតហើយ។ នេះជាការបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនឡើងថាអភិក្រមបែបនេះគឺពុំអនុលោមតាមសំណេរ និងស្មារតីនៃក្របខណ្ឌច្បាប់ ដែលត្រូវបានអភិវឌ្ឍឡើងជុំវិញបញ្ហាជួញដូរមនុស្សនោះទេ។ ឧទាហរណ៍ដ៏សំខាន់មួយ សូមមើលការដកស្រង់ចេញពីអនុសញ្ញាអាស៊ានស្តីពីការជួញដូរដូចខាងក្រោម ដែលហាមឃាត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ ចំពោះការឃុំឃាំងជនដែលត្រូវបានគេជួញដូរ។

ប្រាកដណាស់ ការឃុំឃាំងជាប្រចាំគឺជាការបំពានគោលការណ៍ច្បាប់អន្តរជាតិមួយចំនួន (រួមទាំងសិទ្ធិទទួលបានសេរីភាពក្នុងការបំលាស់ទី និងការហាមឃាត់ការឃុំខ្លួនតាមទំនើងចិត្ត) និងគឺជាអំពើខុសច្បាប់ នៅពេលពុំមានមូលដ្ឋានហេតុផលជាក់លាក់ ទៅតាមបរិបទរបស់បុគ្គលនីមួយៗ។ សូមអានបន្ថែមក្នុងប្រអប់ខាងក្រោម។

អនុសញ្ញាអាស៊ានស្តីពីការជួញដូរ

ភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវយាត់យ៉ាងដោយមិនសមហេតុផលនូវជនទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនថាជាជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ឬពន្ធនាគារ នៅមុនពេល ក្នុងពេល ឬ ក្រោយពេលនៃដំណើរការនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ព្រហ្មទណ្ឌ ឬរដ្ឋបាល សម្រាប់ការជួញដូរមនុស្សឡើយ។ មាត្រា ១៤(៨)

តើការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះក្លាយជាការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្សនៅពេលណា ?

ការឃុំឃាំងដែលមានហានិភ័យ ត្រូវបានកំណត់ថាជាការឃុំខ្លួនខុសច្បាប់ ឬការឃុំខ្លួនតាមទំនើងចិត្តកម្រិតខ្ពស់ ប្រសិនបើគេអាចបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការឃុំឃាំងទាំងនោះឆ្លើយតបតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយ ឬច្រើនដូចខាងក្រោម៖

- ការឃុំឃាំងពុំត្រូវបានចែងជាក់លាក់នៅក្នុងច្បាប់ ឬត្រូវបានកំណត់ធ្វើឡើងខុសនឹងច្បាប់
- ការឃុំឃាំងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ឬកំណត់ធ្វើឡើងក្នុងលក្ខណៈរើសអើង (ឧទាហរណ៍ អនុវត្តតែចំពោះស្ត្រី និងកុមារ/កុមារ)
- ការឃុំឃាំងត្រូវបានកំណត់ធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលយូរមិនមានបញ្ជាក់រយៈពេលច្បាស់ ឬមានរយៈពេលមិនកំណត់
- ការឃុំឃាំងមានលក្ខណៈអយុត្តិធម៌ មិនមានលក្ខណៈអាចព្យាករណ៍បាន និង/ឬមានលក្ខណៈមិនសមមាត្រជាមួយបញ្ហា
- ការឃុំឃាំងពុំស្ថិតក្រោមការពិនិត្យឡើងវិញផ្នែកតុលាការ ឬផ្នែករដ្ឋបាល ដែលអាចបញ្ជាក់អះអាងអំពីភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំឃាំងនោះ និងបន្តមានភាពចាំបាច់ស្របច្បាប់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានលទ្ធភាពដោះលែងក្នុងករណីមិនមានមូលដ្ឋានសម្រាប់ការឃុំខ្លួនជាបន្ត។

Photographer: Ario Adityo

ប្រភព៖ OHCHR សេចក្តីអត្ថាធិប្បាយចំពោះគោលការណ៍ និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការជួញដូររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិទំព័រ ១៣៥-១៣៦ ។

យេនឌ័រ និងការឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត

ការអនុវត្តក្នុងតំបន់អាស៊ានចំពោះការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះ មានលក្ខណៈយេនឌ័រក្នុងកម្រិតខ្ពស់។ ភាគច្រើនលើសលុបនៃជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ ដែលត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចតគឺជាស្ត្រី។ ទិដ្ឋភាពនេះ អាស្រ័យមួយផ្នែកដោយសារស្ត្រី និងកុមារី ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអ្នកត្រូវការកិច្ចការពារដែលផ្តល់ដោយមណ្ឌលសំចតបិទទ្វារ។ មូលហេតុមួយទៀត គឺស្ត្រីនិងកុមារីច្រើនតែត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណជាជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរតាមរយៈបណ្តាញផ្លូវការ ជាហេតុធ្វើឱ្យពួកគេច្រើនតែមានលទ្ធភាពចូលមកក្នុងប្រព័ន្ធការពារផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ បើធៀបជាមួយបុរស និងកុមារ។ ជនរងគ្រោះជាបុរស ច្រើនតែត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណខុសថាជាជនទេសន្តប្រវេសន៍ (ខុសច្បាប់) ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យពួកគេត្រូវបានផ្ទេរទៅកាន់ស្ថាប័នឃុំខ្លួនអន្តោប្រវេសន៍ ហើយត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើតវិញនៅពេលក្រោយ។ ជាលទ្ធផល ពួកគេអាចពុំមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវា និងការគាំទ្រដែលពួកគេមានសិទ្ធិទទួលបាន ក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ។ ថ្វីបើបណ្តាប្រទេសអាស៊ានមួយចំនួនបានបង្កើតមណ្ឌលសំចតសម្រាប់បុរសនិងកុមារក្តី ក៏ចំនួនមណ្ឌលសំចតសម្រាប់ពួកគេ គឺមានចំនួនតិចជាងមណ្ឌលសំចតរបស់ស្ត្រីនិងកុមារីជាខ្លាំង ហើយតាមធម្មតាមណ្ឌលសំចតទាំងនោះតែងស្ថិតក្រោមវិធានខុសពីមណ្ឌលសំចតរបស់ស្ត្រីនិងកុមារី ពោលគឺ មណ្ឌលសំចតរបស់បុរសនិងកុមារអនុញ្ញាតឱ្យមានសេរីភាពក្នុងការបំលាស់ទីច្រើនជាងមណ្ឌលសំចតរបស់ស្ត្រី និងកុមារី។ ច្បាប់អន្តរជាតិ និងច្បាប់តំបន់ ហាមឃាត់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះការរើសអើង ក្រោមមូលដ្ឋាននៃភេទ។ ការអនុវត្តការឃុំឃាំងស្ត្រីនិងកុមារីជាប្រចាំ (និងការបដិសេធមិនផ្តល់កិច្ចការគ្រប់គ្រាន់ និងសេវាគាំទ្រសម្រាប់បុរសនិងកុមារ) មានលក្ខណៈជាការរើសអើងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ហេតុនេះវាគឺជាការអនុវត្តខុសច្បាប់។

នៅពេលសេវាមណ្ឌលសំចត ពុំត្រូវបានកែសម្រួលឱ្យត្រូវទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ ផលប្រយោជន៍ និងសម្បទារបស់បុគ្គល លទ្ធផលអាចធ្វើឱ្យមានការបង្ខំឱ្យប្រើប្រាស់និយាមយេនឌ័រលើមនុស្សដែលស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចតទាំងនោះ។ ក្នុងប្រទេសមួយ មានការកត់សម្គាល់ឃើញថាក្មេងស្រីវ័យជំទង់ ជារឿយៗ តែងទទួលបានជម្រើសធ្វើសកម្មភាពដែលរួមមាន កាត់ដេរ និងការអធិដ្ឋាន ហើយពុំបានផ្តល់ឱកាសដើម្បីលេងកីឡាទេ ចំណែកស្ត្រីពេញវ័យត្រូវបាន "ហាមឃាត់" មិនឱ្យជក់បារីដោយសារមានការរំពឹងទុកបែបបង្ខំ អំពីរបៀបដែលស្ត្រីគួរប្រព្រឹត្ត និងពុំគួរប្រព្រឹត្ត។

អំណះអំណាង

ការសន្មត

កត្តាដែលជម្រុញការសន្មត

យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីជម្នះលើការសន្មត និងកាត់បន្ថយការឃុំខ្លួន

"ជនជួញដូរនិងបង្កគ្រោះថ្នាក់ ឬតំរាមកំហែងជនរងគ្រោះ"

- ជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការបំលាស់ទីដោយសេរី នឹងត្រូវរងរបួសឬត្រូវគេសម្លាប់ ឬ ត្រូវបានបញ្ជូនមិនឱ្យផ្តល់សក្ខីកម្មប្រឆាំងនឹងជនជួញដូរ។
- ជនរងគ្រោះជាពិសេសស្ត្រីនិងកុមារត្រូវការមណ្ឌលសំចតសុវត្ថិភាព។

- ករណីកើតហេតុ (ជាក់ស្តែងនិងពាក្យចោមអារាម) អំពីប្រការដែលជនជួញដូរបង្កគ្រោះថ្នាក់ ដល់ជនរងគ្រោះនៅក្រៅ មណ្ឌលសំចតជនរងគ្រោះស្ថិតក្នុងមណ្ឌលសំចតរងឥទ្ធិពលពីជនជួញដូរ ឬ ដៃជើងរបស់ជនជួញដូរ។

- ស្ថាប័នជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងបុគ្គលិករបស់មណ្ឌលសំចតត្រូវធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយជនរងគ្រោះ ដើម្បីវាយតម្លៃ គ្រប់គ្រងនិងកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលគេយល់ថានឹងកើតមាន និងហានិភ័យជាក់លាក់។
- ស្ថាប័នជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងបុគ្គលិកមណ្ឌលសំចតបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការធ្វើការវាយតម្លៃហានិភ័យ និងចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រង/ការកាត់បន្ថយហានិភ័យ។

"ជនរងគ្រោះចាំបាច់ត្រូវទទួលបានកិច្ចការពារពីខ្លួនឯង"

- ជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការបំលាស់ទីដោយសេរី នឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តមិនបានល្អ៖ រត់ចេញ និងវិលទៅរកជនជួញដូរ និង/ឬការងារក្នុងទម្រង់ ឬក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលពោរពេញដោយការកេងប្រវ័ញ្ច។

- ករណីកើតហេតុ (ជាក់ស្តែងនិងពាក្យចោមអារាម) ស្តីពីប្រការដែលជនរងគ្រោះប៉ុនប៉ង "គេចខ្លួន" ពីមណ្ឌលសំចតបិទទ្វារ។
- មានការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ហួសប្រមាណលើជនរងគ្រោះជាស្ត្រី និងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។
- និយាម និងការរំពឹងទុកផ្នែកយេនឌ័ររបស់បុរសនិយម និងបិតាធិបតេយ្យស្តីពីអ្វីដែលជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ។

- ទីភ្នាក់ងារយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ និងទីភ្នាក់ងារគាំទ្រជនរងគ្រោះ បញ្ជាក់អះអាង និងលើកកម្ពស់គោលការណ៍ដែលជនរងគ្រោះពុំអាចត្រូវបានជំនុំជម្រះ ឬដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះអំពើដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងកន្លងនៃការជួញដូរឡើយ។
- ទីភ្នាក់ងារយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ និងទីភ្នាក់ងារគាំទ្រជនរងគ្រោះ រួមទាំងបុគ្គលិកមណ្ឌលសំចត មានចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពដើម្បីយល់អំពីចរន្តនៃការជួញដូរ និងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យក្នុងការសម្រេចចិត្តសម្រាប់ខ្លួនឯង ទោះបីជាការសម្រេចចិត្តមិនល្អក្តី។

"សង្គមត្រូវការកិច្ចការពារពីជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ"

- ជនរងគ្រោះដែលអាចបំលាស់ទីដោយសេរី ច្បាស់ជានឹងបាត់ ខ្លួនទៅក្នុងសហគមន៍ព្រមទាំងអាចចូលរួមពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋ និង/ឬសកម្មភាពមិនអើពើជាមួយសីលធម៌។

- ការវិនិច្ឆ័យគុណតម្លៃបែបអត្តនាម័ត ជាពិសេស ការវិនិច្ឆ័យនិយាម និងការរំពឹងទុកផ្នែកយេនឌ័រ។
- ការប្របាច់បញ្ចូលគ្នារវាងរបៀបវារៈនៃការគ្រប់គ្រងទេសន្តរប្រវេសន៍ជាមួយការឆ្លើយតបទៅនឹងការជួញដូរ។

- រៀបចំឱ្យមានរយៈពេលឆ្លុះបញ្ចាំង និងមធ្យោបាយដទៃទៀតដែលជនបរទេសអាចស្នាក់នៅ និងធ្វើការដោយស្របច្បាប់ បើទោះបីជាក្នុងរយៈពេលខ្លីក្តី។
- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងករណីសម្រាប់ជនរងគ្រោះនីមួយៗ បានទទួលការគាំទ្រពីសេវាតាមវិស័យសមស្រប ដោយមានបុគ្គលិកបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងបានទទួលការលើកទឹកចិត្ត ឱ្យធ្វើការជាមួយជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ។ ការយល់ដឹងជ័រឹងមាំអំពីអភិក្រម ផ្តោតលើជនរងគ្រោះ និងអភិក្រមដែលគិតគូរដល់បញ្ហាយេនឌ័រ។

បញ្ហាពិសេសនៃជនរងគ្រោះជាកុមារ

នៅពេលពិចារណាអំពីបញ្ហានៃការឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត វាក៏ជាប្រការសំខាន់ដែលត្រូវទទួលស្គាល់ ភាពខុសគ្នាជាមូលដ្ឋានមួយចំនួន រវាងជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរជាកុមារ និងជនរងគ្រោះជាមនុស្ស ពេញវ័យ។ កុមារខ្លះទីភ្នាក់ងារច្បាប់ ហើយអាចងាយរងគ្រោះកាន់តែខ្លាំងទៅនឹងគ្រោះថ្នាក់នានា។ ការ ពិចារណាអំពីឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ អាចនាំទៅដល់ការសម្រេចចិត្តដែលកុមារនោះគួរ (ឬពុំគួរ) ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងមណ្ឌលសំចត។ ច្បាប់ជុំវិញការឃុំឃាំងកុមារ មានភាពតឹងរឹងជាខ្លាំង ហើយវាក៏ ជាប្រការចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវគោរពតាមច្បាប់ទាំងនេះឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ក្នុងករណីមានការសម្រេចចិត្ត ឱ្យយកកុមារទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌលសំចត។ ប្រសិនបើមិនមានការប្រកាន់ខ្ជាប់តាមកាតព្វកិច្ច និងសិទ្ធិដូច មានចែងខាងក្រោមទេ នោះការឃុំឃាំងកុមារនឹងក្លាយជាអំពើខុសច្បាប់។

Photographer: Remi Yuan / Unsplash

**វិធានពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះ
ដោយការជួញដូរជាកុមារ**

គណកម្មាធិការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារបានសង្កត់ធ្ងន់ថា “ជាវិធានទូទៅ កុមារពុំគួរត្រូវបានដកហូតសេរីភាពឡើយ”។ (យោបល់ទូទៅលេខ ៦)។ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ បកស្រាយបញ្ជាក់ថា រាល់ការឃុំឃាំងកុមារ គួរតែជាវិធានការជាដើម្រីសម្រាប់ក្រោយបំផុត និងសម្រាប់រយៈពេល សមស្របខ្លីបំផុត (មាត្រា ៣៧ (ខ))។ ហេតុនេះ រាល់ការសម្រេចចិត្ត ទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងទាក់ទងនឹងការឃុំឃាំងកុមារចាំបាច់ត្រូវ តែជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ហើយរាល់ការឃុំឃាំងចាំបាច់ត្រូវ៖

- អនុលោមតាមច្បាប់
- មិនធ្វើឡើងតាមទំនើងចិត្ត ហើយមិនមានការរើសអើង និង
- សម្រាប់រយៈពេលសមស្របខ្លីបំផុត

កុមារដែលត្រូវបានឃុំឃាំង មានសិទ្ធិដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវបានបំបែកពីមនុស្សពេញវ័យ លើកលែងតែត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ក្នុងការមិនត្រូវបានបំបែកចេញពី មនុស្សពេញវ័យ
- រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសាររបស់ខ្លួនតាមរយៈការឆ្លើយឆ្លង និង ការសួរសុខទុក្ខ (លើកលែងតែក្នុងករណីពិសេសមួយចំនួនដូចជា ការចូលរួមរបស់គ្រួសារក្នុងស្ថានភាពជួញដូរ)
- មានលទ្ធភាពទទួលបានជំនួយផ្នែកច្បាប់ និងជំនួយសមស្របដទៃ ទៀតក្លាមៗ រួមទាំងការគាំទ្រឱ្យមានភាពជូរស្រាលឡើងវិញផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត និង សមាហរណកម្មសង្គមទៅក្នុងបរិយាកាសដៃលើក កម្ពស់សុខភាព ការគោរពឱ្យតម្លៃខ្លួនឯង និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរចំពោះកុមារ
- ដេញដោលចំពោះភាពស្របច្បាប់នៃការដកហូតសេរីភាពរបស់ខ្លួន នៅចំពោះមុខតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចឯករាជ្យ និង អព្យាក្រឹត្យដទៃទៀត និងទទួលបានការសម្រេចចិត្តក្លាមៗ។

Photographer: Cxxiohi / Unsplash

លុបបំបាត់ការឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត និងលើកកម្ពស់ស្ថានភាពរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងមណ្ឌលសំចត៖ ឱកាស និងយុទ្ធសាស្ត្រ

អនុសញ្ញាអាស៊ាន ចែងយ៉ាងច្បាស់អំពីការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នារបស់រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានក្នុងការឆ្លើយតបចំពោះការជួញដូរ ដែលផ្អែកលើសិទ្ធិ និងផ្ដោតយកចិត្តទុកដាក់លើជនរងគ្រោះ ក្នុងនោះរួមមានការជៀសវាងការឃុំឃាំងជនរងគ្រោះគ្រប់ពេលដែលអាចធ្វើបាន។ ខាងក្រោមនេះគឺជាឱកាស និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលត្រូវបានស្នើឡើងដើម្បីជំរុញការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នា ដូចបានពោលខាងដើម។

ទទួលបានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីជនរងគ្រោះពេលពួកគាត់ចូលមកកាន់មណ្ឌលសំចត និងសុំការយល់ព្រមក្នុងចន្លោះរយៈពេលទៀងទាត់ បន្ទាប់ពីពេលនោះ៖

➢ ជនរងគ្រោះជាមនុស្សពេញវ័យទាំងអស់ គួរផ្តល់ការយល់ព្រមច្បាស់លាស់ ចំពោះការចូលស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចត។ ការយល់ព្រមនោះគប្បីផ្អែកលើព័ត៌មានពេញលេញអំពីមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យពួកគេចាំបាច់ត្រូវនៅក្នុងមណ្ឌលសំចត រយៈពេលដែលពួកគេត្រូវរំពឹងថាស្នាក់នៅទីនោះ និងលក្ខខណ្ឌនៃការស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចត។ ព័ត៌មាន “ពេញលេញ” មានន័យថាពុំគួរលាក់បាំងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងជនរងគ្រោះឡើយ រួមទាំងព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិរបស់ពួកគាត់ផងដែរ។ គួរផ្តល់ព័ត៌មានក្នុងលក្ខណៈដែលជនរងគ្រោះអាចយល់បាន ដោយគិតគូរដល់ភាសា អាយុ និងពិការភាពរបស់បុគ្គល។ ជនរងគ្រោះ អាចដកការយល់ព្រមរបស់ខ្លួនវិញបានទោះជានៅពេលណាក៏ដោយ ហើយអាជ្ញាធរមណ្ឌលសំចតចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យឱ្យបានទៀងទាត់ ថាតើជនរងគ្រោះនៅតែបន្តយល់ព្រមស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចតទៀត ឬទេ។

រក្សាកំណត់ត្រាសុក្រឹត្យ និងលម្អិតអំពីជនរងគ្រោះជាបុគ្គលនីមួយៗក្នុងមណ្ឌលសំចត៖

➢ គួររក្សាឱ្យមានកំណត់ត្រាលាយលក្ខណ៍អក្សរដើម្បីកត់ត្រាឱ្យបានសុក្រឹត្យអំពីការយល់ព្រមដំបូងរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងការចូលមកស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចត ទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានរក្សាទុក ឬត្រូវបានដកហូត នៅពេលណា និងមូលហេតុអ្វី និងរាល់ការដកការយល់ព្រមរបស់ជនរងគ្រោះដែលលែងចង់បន្តស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចត មូលហេតុដែលត្រូវរក្សាទុកគាត់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចត របៀប និងពេលវេលាដែលហេតុផលទាំងនោះត្រូវបានសម្រេចនិងសម្រេចដោយនរណា និងដោយរបៀបណា ពេលវេលា និងភាពញឹកញាប់នៃការសម្រេចចិត្តដែលត្រូវបានពន្យល់ទៅដល់ជនរងគ្រោះ និងធ្វើឡើងដោយនរណា។ កំណត់ត្រាទាំងនេះ គួរត្រូវបានរក្សាឱ្យមានសុវត្ថិភាពយោងទៅតាមច្បាប់ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យជាតិ។

ផ្តល់ពេលវេលាឱ្យជនរងគ្រោះសម្រេចចិត្តអំពីអ្វីដែលពួកគេត្រូវធ្វើ

> ប្រទេសកាន់តែច្រើនកំពុងផ្តល់រយៈពេលសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការស្តារឡើងវិញដល់ជនរងគ្រោះ ហើយក្នុងអំឡុងពេលនេះ ពួកគេត្រូវបានទទួលកន្លែងស្នាក់នៅ និងការជួយគាំទ្រ ដែលនឹងជួយពួកគេក្នុងការសម្រេចចិត្តអំពីជម្រើសរបស់ខ្លួន រួមទាំងថា តើពួកគេនឹងសហការជាមួយទីភ្នាក់ងារយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌក្នុងការជំនុំជម្រះជនដែលបានកេងប្រវ័ញ្ចពួកគេឬទេ។ ដោយសារគោលបំណងនៃរយៈពេលសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការស្តារឡើងវិញនេះ គឺដើម្បីធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានអារម្មណ៍ថាមានសុវត្ថិភាព

អនុវត្តដំណើរការសម្របសម្រួលឱ្យបានម៉ត់ចត់ចំពោះការសម្រេចចិត្តពាក់ព័ន្ធនឹងមណ្ឌលសំចត

> រាល់ការសម្រេចចិត្តយុំយ៉ាងជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងដោយឈរលើមូលដ្ឋានច្បាប់ ដោយពុំមានលក្ខណៈរើសអើងណាមួយឡើយ។ ការសម្រេច ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់បុគ្គលនីមួយៗ ពុំមែនយកទៅអនុវត្តក្នុងលក្ខណៈជាប្រចាំ ឬ ជាក្រុមនោះឡើយ។ ក្នុងករណីមិនមានកិច្ចដំណើរការសម្របសម្រួលនេះនៅឡើយ គួររៀបចំឱ្យមានកិច្ចដំណើរការបែបនេះ ហើយអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ត្រូវដឹងអំពីកិច្ចដំណើរការនេះ។

ផ្តល់ការជួយក្នុងការគោលបំណងផ្នែកយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌចេញពីការសម្រេចចិត្តរក្សាទុកនឹងមណ្ឌលសំចតរបស់ជនរងគ្រោះ

> ត្រូវពិចារណារក្សាទុកដើម្បីបានទទួលបានសេចក្តីថ្លែង និងសក្ខីកម្មពីជនរងគ្រោះដែលផ្តល់នូវភស្តុតាង ដោយពុំត្រូវយុំយ៉ាងពួកគេរយៈពេលយូរក្នុងមណ្ឌលសំចត។ អ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈផ្នែកយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ គួរជ្រួតជ្រាបអំពីឱកាសដែលមានក្នុងច្បាប់នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ រួមទាំងការប្រើប្រាស់សក្ខីកម្មក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះការចតវិដេអូសក្ខីកម្ម ឬការផ្តល់សក្ខីកម្មតាមរយៈការតភ្ជាប់វីដេអូ។ ប្រសិនបើនៅពុំទាន់មានច្បាប់ទាំងនេះនៅឡើយ នីតិករគប្បីពិចារណាបង្កើតច្បាប់សម្រាប់ជម្រើសទាំងនេះ។ គប្បីរៀបចំឱ្យមានយន្តការដើម្បីធានាឱ្យបានថាជនរងគ្រោះទទួលបានព័ត៌មានអំពីវឌ្ឍនភាពនៃសំណុំរឿងដែលពួកគេចូលរួមពាក់ព័ន្ធ ហើយអាចស្នើសុំព័ត៌មាននៅពេលណាក៏បាន។

ពន្លឿនកិច្ចដំណើរការនៃករណីជួញដូរដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកលើជនរងគ្រោះស្ថិតនៅក្នុងមណ្ឌលសំចត

> ប្រទេសមួយចំនួន បានខិតខំកាត់បន្ថយរយៈពេលស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំចតបិទទ្វាររបស់ជនរងគ្រោះ តាមរយៈការប្រើប្រាស់តុលាការពិសេស ហើយចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពិសេស ដើម្បីពន្លឿនសំណុំរឿងជួញដូរ។ គេអាចរៀនសូត្រពីមេរៀននៃកិច្ចខិតខំទាំងនេះ និងតាមរយៈការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងដល់អ្នកស៊ើបអង្កេត ព្រះរាជអាជ្ញា និងចៅក្រម អំពីផលប៉ះពាល់ដ៏អាក្រក់ ដែលអាចមានលើជនរងគ្រោះស្ថិតនៅក្នុងមណ្ឌលសំចតបណ្តាលមកពីការពន្យារពេល ។

ដាក់ឱ្យមានគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសំចត ដែលកាត់បន្ថយបន្ទុកលើបុគ្គលិកមណ្ឌលសំចត៖

➢ គួនាទីចម្បងរបស់បុគ្គលិកមណ្ឌលសំចត ដែលជារឿយៗគឺជាបុគ្គលិកសង្គមកិច្ច គឺផ្តល់ការគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ។ ការទុកចិត្តនិងភាពស្និទ្ធស្នាល ដែលបុគ្គលិកត្រូវស្ថាបនាឱ្យមានជាមួយជនរងគ្រោះ ត្រូវបានបន្តចបង្ហាត់ នៅពេលពួកគេត្រូវបានតម្រូវឱ្យជំរុញការរឹតបន្តឹងលើបំណាស់ទី។ លើសពីនេះ គួនាទី “ឃ្នាំមើល” ដូចជានគរបាល បានដាក់បន្ទុកមិនសមហេតុផលមកលើបុគ្គលិកហើយអាចធ្វើឱ្យពួកគេត្រូវប្រឈមនឹងហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ជាសក្តានុពល។ គួរពិនិត្យឡើងវិញ និងកែសម្រួលគោលនយោបាយមណ្ឌលសំចត ដើម្បីការពារបុគ្គលិកសង្គមកិច្ចរបស់មណ្ឌលសំចតកុំឱ្យធ្វើសកម្មភាពប្រឆាំងផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ និងត្រូវបកស្រាយបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ថា គួនាទីរបស់ពួកគេ គឺផ្តល់ការគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ។

ស្វែងរកជម្រើសដទៃក្រៅពីមណ្ឌលសំចត តាមរយៈការថែទាំនៅតាមសហគមន៍៖

➢ ក្នុងករណីដែលអាចធ្វើបាន ជនរងគ្រោះគួរមានឱកាសទទួលបានការថែទាំនៅក្រៅប្រព័ន្ធមណ្ឌលសំចត។ អ្នកផ្តល់សេវា គប្បីស្វែងរកវិធីដើម្បីផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅឱ្យជនរងគ្រោះក្នុងកន្លែងស្នាក់នៅមានសុវត្ថិភាព និងសមស្រប រួមទាំងនៅក្នុងផ្ទះជួល ឬនៅក្នុងអាជ្ញាធរមិន។ ឧបសគ្គទាំងឡាយដែលជនរងគ្រោះអាចជួបប្រទះក្នុងការស្វែងរកសេវាជំនួយក្នុងសហគមន៍ គប្បីត្រូវបានកំណត់និងដោះស្រាយ។

ការតែងតាំងអាណាព្យាបាលសម្រាប់ជនរងគ្រោះជាកុមារទាំងអស់៖

➢ ជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរជាកុមារទាំងអស់ (ឬអ្នកដែលត្រូវបានសន្មតថាជានរងគ្រោះជាកុមារ) គប្បីទទួលបានការតែងតាំងឱ្យមានអ្នកអាណាព្យាបាលភ្លាមៗ ដែលមានសមត្ថភាព និងមានទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវដែលត្រូវទទួលខុសចំពោះកិច្ចការពារឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារនោះ។ ប្រសិនបើកុមារត្រូវបានឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត អ្នកអាណាព្យាបាល (ដែលគប្បីជាបុគ្គលឯករាជ្យ និងអព្យាក្រឹត្យ ដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយអាជ្ញាធរជាតិមានសមត្ថកិច្ច) ទទួលខុសត្រូវធានាថា ការឃុំឃាំងនោះគឺជា (និងបន្តជា) ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារហើយសិទ្ធិតាមនីតិវិធី និងសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតត្រូវបានគោរពយ៉ាងពេញលេញ។

បំបែកគោលបំណងគ្រប់គ្រងទេសន្តប្រវេសន៍ពីការសម្រេចចិត្តពាក់ព័ន្ធនឹងមណ្ឌលសំចត៖

➢ ដើម្បីធានាបានថាជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរជាជនបរទេសពុំក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការឃុំឃាំងពាក់ព័ន្ធជាមួយអន្តោប្រវេសន៍ គួរដាក់ឱ្យមាន និងផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់ជនរងគ្រោះដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិទទួលបានដោយពុំមានការពន្យារពេល ឬកិច្ចដំណើរការបែបការិយាល័យធិបតេយ្យមិនសមស្រប។

វិនិយោគលើសេវាគាំទ្រជនរងគ្រោះ ដែលលើកកម្ពស់ជម្រើសជំនួសឱ្យការឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត៖

➢ អ្នកពាក់ព័ន្ធជារដ្ឋ មិនមែនរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលធ្វើជាដៃគូ និង/ឬផ្តល់មូលនិធិដល់មណ្ឌលសំចត គប្បីផ្តល់អាទិភាពចំពោះអ្នកផ្តល់សេវាទាំងឡាយណា ដែលលើកកម្ពស់គម្រូនៃការផ្តល់មណ្ឌលសំចតតាមសហគមន៍ និងការផ្តល់មណ្ឌលសំចតបែបបើកទូលាយសម្រាប់ការថែទាំជនរងគ្រោះ។ ម្ចាស់ជំនួយ និងអ្នកដទៃទៀត ត្រូវទទួលខុសត្រូវធានាយ៉ាងណាឱ្យសកម្មភាពរបស់ខ្លួនមិនចូលរួមលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការឃុំឃាំងក្នុងមណ្ឌលសំចត ទោះជាតាមវិធីណាមួយក៏ដោយ។